

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
NA ROK SZKOLNY 2014/2015

I. Główne założenia szkolnego programu profilaktyki:

1. Szkolny program profilaktyki ma za zadanie:

- a) wychowanie do wartości i podejmowania odpowiednich decyzji,
- b) wspieranie w sytuacjach trudnych,
- c) wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju,
- d) budowanie poczucia wartości,
- e) kształcenie umiejętności komunikacyjnych,
- f) wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie,
- g) wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.

2. Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka, polegającej na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Jej celem jest opóźnienie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji.

W sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych pedagog i wychowawca odwołują się do specjalistycznej pomocy (poprzez wskazanie, pomoc w organizacji pierwszego kontaktu ze specjalistą, nawiązanie kontaktu z rodzicami, motywowanie do podjęcia leczenia i terapii).

II. Diagnoza problemów wychowawczych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych obejmuje uczniów pochodzących z różnych środowisk, mających różnego rodzaju problemy edukacyjne i wychowawcze. Przeprowadzane w ubiegłych latach ankiety wśród uczniów, obserwacja środowiska szkolnego umożliwiły diagnozę problemów wychowawczych, do których należy zaliczyć:

1. Wagary.
2. Palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków.
3. Używanie wulgaryzmów.
4. Zachowania agresywne.
5. Stres szkolny.
6. Zaburzenia zdrowia.

Celem programu jest uruchomienie czynników chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi, czyli:

- budzenie zainteresowań;
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły;
- zachętę do podejmowania aktywności (sport, nauka, twórczość, itp.);
- budzenie ciekawości poznawczej;
- uczenie radzenia sobie z emocjami;
- wsparcie w trudnych sytuacjach;
- budowanie pozytywnej grupy rówieśniczej;
- budowanie autorytetów;
- opiekę nauczycieli;

Program zakłada szkolenie nauczycieli wzmacniające ich umiejętności kontaktów interpersonalnych oraz współpracę z rodzicami i instytucjami wspierającymi działania szkoły (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, PCK, Sanepid).

III. Szczegółowy plan realizacji działań szkolnej profilaktyki

OBSZAR PROBLEMOWY – WAGARY

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Poprawa wyników nauczania i frekwencji.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Organizacja pomocy w nauce:</u> - zajęcia wyrównawcze. • <u>Upowszechnianie zasad poprawy ocen:</u> zapis w PSO i WSO. • <u>Współpraca z rodzicami:</u> - prowadzenie zeszytów zwolnień z zajęć dydaktycznych, kontrola wpisów i podpisów rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrównanie braków w wiadomościach i umiejętnościach, motywacja do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne. • Znajomość zasad poprawy ocen, korzystanie z przysługującego prawa w praktyce. • Zmniejszenie ilości godzin nieobecności nieusprawiedliwionych. • Ścisła kontrola rodzicielska obecności na zajęciach. 	<p>Uczniowie wszystkich klas z problemami w nauce.</p> <p>Uczniowie wszystkich klas, rodzice.</p>	<p>Nauczyciele poszczególnych przedmiotów.</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny, rodzice.</p>	Cały rok.
2. Dbałość o bezpieczeństwo uczniów i zapobieganie demoralizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Współpraca z rodzicami:</u> - informowanie w czasie zebrań z rodzicami o zagrożeniach ocenami niedostatecznymi oraz o zagrożeniu zdrowia i życia uczniów wagarujących; - spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami i pedagogiem: grupa wsparcia; - opiniowanie wewnętrznych przepisów prawa. • <u>Współpraca z policją:</u> - patrole służb na terenie przylegającym do 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie zagrożeń. • Wsparcie wychowawcze. • Ewaluacja prawa wewnątrzszkolnego. • Realny wpływ na kierunek pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. • Eliminacja zachowań negatywnych 	<p>Nauczyciele, rodzice, uczniowie.</p> <p>Nauczyciele, Policja,</p>	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy.</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy.</p>	Zgodnie z planem wychowawczym klasy i pedagoga szkolnego.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

	<p>szkoły;</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania policji z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze; - wdrożenie Procedur Współpracy Szkoły z Policją. <p><u>• Praca z młodzieżą:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia grupowe z uczniami w czasie godzin wychowawczych; - zajęcia indywidualne. 	<p>uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiana zachowania uczniów - rezygnacja z wagarów. <p>• Wysoka świadomość zagrożeń występujących podczas wagarów.</p>	uczniowie.	Pedagog szkolny, wychowawcy.	
3. Rozwijanie zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć wynikających z zainteresowań uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skierowanie aktywności ucznia na „pozytywny tor”. 	Uczniowie zainteresowani.	Nauczyciele.	Cały rok.
4. Zaangażowanie uczniów w sprawy szkoły.	<p><u>• Inicjowanie przedsięwzięć:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w organizacji przedsięwzięć promujących szkołę w środowisku: Dzień Otwarty Szkoły; - udział uczniów w organizacji uroczystości i imprez szkolnych i lokalnych. <p><u>• Kształtowanie samorządności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie wyborów do SU; - opiniowanie wewnętrznych przepisów prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedzialność ucznia za sprawy szkolne. • Wzmocnienie więzi ze szkołą. <p>• Realny wpływ młodzieży na kierunek pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły.</p>	<p>Uczniowie.</p> <p>Samorząd Uczniowski.</p>	Opiekun SU, pedagog szkolny, wychowawcy.	<p>Wg kalendarza imprez i uroczystości.</p> <p>Zgodnie z planem SU.</p>

**OBSZAR PROBLEMOWY – PALENIE PAPIEROSÓW,
SPOŻYWANIE ALKOHOLU,
ZAŻYWANIE NARKOTYKÓW**

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Dostarczenie informacji o mechanizmach	<p><u>• Praca z młodzieżą:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskusje na godzinie wychowawczej, filmy, plansze, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna konsekwencje zażywania środków psychoaktywnych. • Uczniowie znają adresy instytucji 	Uczniowie.	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii, pedagog szkolny,	Zgodnie z planem wychowawczym

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W KAMIENSKU

i następstwach wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów.	<p>ulotki, konkursy, happeningi;</p> <p>- kształtowanie trzeźwych obyczajów poprzez dostarczenie wzorców oraz ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia.</p> <p>• <u>Współpraca z rodzicami:</u></p> <p>- grupa wsparcia: przekazanie rodzicom wiedzy i materiałów pomocniczych dotyczących substancji psychoaktywnych.</p>	<p>pomocowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie korzystają ze zdobytych umiejętności i wzorców. • Rodzice znają symptomy zachowań po zażyciu środków psychoaktywnych. • Rodzice znają zasady postępowania w przypadku podejrzenia dziecka o zażywanie środków psychoaktywnych. • Rodzice znają adresy instytucji pomocowych. 	Rodzice.	rodzice. Pedagog szkolny.	klasy. Zgodnie z kalendarzem spotkań z rodzicami.
2. Uczenie asertywności.	<p>• <u>Praca z młodzieżą:</u></p> <p>- ćwiczenia, przykłady asertywnych zachowań wobec grup rówieśniczych;</p> <p>- porady indywidualne.</p> <p>• <u>Współpraca z rodzicami:</u></p> <p>- grupa wsparcia: ćwiczenia, przykłady asertywnych zachowań w relacji rodzic – dziecko.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność konstruktywnego odmawiania.. 	Uczniowie. Rodzice.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny.	Zgodnie z planem wychowawczym klasy. Zgodnie z kalendarzem spotkań z rodzicami.
3. Pomoc młodzieży z grupy rodzin dysfunkcyjnych.	<p>• <u>Współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami klas:</u></p> <p>- gromadzenie informacji o rodzinach dysfunkcyjnych.</p> <p>• <u>Współpraca z PPP:</u></p> <p>- grupa wsparcia pedagogów szkolnych.</p> <p>- kierowanie uczniów na badania;</p> <p>- opiniowanie wniosków.</p> <p>• <u>Współpraca z rodzicami:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza grupy młodzieży z t.zw. ryzyka. • Wymiana doświadczeń, pogłębianie wiedzy. • Uzyskanie fachowej pomocy. 	Pedagog szkolny, wychowawcy klas. Rodzice.	Wychowawcy klas, pedagog szkolny rodzice.	Zgodnie z planem wychowawczym klasy i pedagoga szkolnego. Zgodnie z harmonogramem grupy wsparcia pedagogów szkolnych.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

	<ul style="list-style-type: none"> - grupa wsparcia: wzorce prawidłowych relacji w rodzinie; - przekazywanie informacji o instytucjach pomocowych. <u>• Praca z młodzieżą:</u> - rozmowy indywidualne, porady, ćwiczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzina zna prawidłowe wzorce funkcjonowania. • Uczeń i jego rodzina modyfikują niepożądane zachowania. • Uczeń i jego rodzina korzystają z porady instytucji pomocowych w sytuacjach kryzysowych. • Umiejętność radzenia sobie ucznia z sytuacjami problemowymi. 	Uczniowie.		
--	---	--	------------	--	--

OBSZAR PROBLEMOWY – UŻYWANIE WULGARYZMÓW

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.Promowanie kultury osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> <u>• Praca z młodzieżą:</u> - prowadzenie pogadanek z zakresu savoir vivre na zajęciach z wychowawcą; - wskazywanie na wzorce prawidłowych zachowań z życia codziennego, literatury; - indywidualne rozmowy upominające. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach. • Uczeń szanuje siebie i członków społeczności szkolnej. • Uczeń umiejętnie i celowo korzysta z dorobku kulturowego w różnych źródłach informacji. 	Uczniowie.	Nauczyciel, wychowawcy klas, pedagog.	Zgodnie z planem wychowawczym klasy.
3. Eliminowanie wulgaryzmów.	<ul style="list-style-type: none"> <u>• Praca z młodzieżą:</u> - pogadanki i ćwiczenia na zajęciach z wychowawcą: uświadomienie właściwych sposobów rozładowania emocji. <u>• Współpraca wszystkich pracowników szkoły:</u> - bezpośrednia reakcja na przejawy słownej agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna sposoby rozładowania emocji. • Uczeń wzbogaca słownictwo. • Uczeń uczeń panuje nad wulgaryzmami. • Uczeń zna zapisy Statutu dotyczące kar i nagród i podporządkowuje się regu- 	Uczniowie.	Nauczyciel, wychowawcy klas, Pedagog szkolny. Wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy administracji	Zgodnie z planem wychowawczym klasy i pedagoga szkolnego. Cały rok.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

	- stosownie kar regulaminowych.	minowi.		i obsługi.	
--	---------------------------------	---------	--	------------	--

OBSZAR PROBLEMOWY – ZACHOWANIA AGRESYWNE

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Eliminowanie przejawów zachowań agresywnych.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami klas:</u> - diagnoza środowiska szkolnego pod kątem skłonności do agresji. • <u>Praca z młodzieżą:</u> - pogadanki i ćwiczenia z zakresu przemocy i umiejętności rozładowywania napięć psychicznych na zajęciach z wychowawcą; - indywidualna praca pedagoga szkolnego z uczniami przejawiającymi skłonności do zachowań agresywnych; - indywidualna opieka nad ofiarami agresji rodzinnej i rówieśniczej. • <u>Współpraca z policją:</u> - powiadamianie o przypadkach szczególnego łamania zasad lub zagrożenia bezpieczeństwa uczniów. • <u>Współpraca wszystkich pracowników szkoły:</u> - bezpośrednia reakcja na przejawy agresji. • <u>Współpraca z rodzicami:</u> - grupa wsparcia: przekazywanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza grupy młodzieży z t.zw. ryzyka. • Uczeń zna symptomy zachowań agresywnych oraz ich przyczyny i skutki; - zna uczucia „ofiary” i agresora; - zna techniki relaksacji. • Uczeń wie, gdzie szukać pomocy i jak obronić się w sytuacji zagrożenia. • Uczniowie mają świadomość konsekwencji czynów zagrażających bezpieczeństwu innych. • Minimalizacja sytuacji związanych z agresją rówieśniczą. • Rodzice znają symptomy zachowań agresywnych młodzieży i prawidłowo 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny. Uczniowie.</p> <p>Rodzice.</p>	<p>Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny, rodzice.</p>	<p>Zgodnie z planem wychowawczym klasy i pedagoga szkolnego oraz w sytuacjach doraźnych działań.</p> <p>Zgodnie z kalendarzem spotkań</p>

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

	rodzicom wiedzy i materiałów na temat postępowania w sytuacjach przejawów agresji młodzieżowej; - dostarczanie informacji rodzicom o instytucjach pomocowych.	reagują na przejawy agresji. • Rodzice znają adresy instytucji pomocowych.			z rodzicami.
--	--	---	--	--	--------------

OBSZAR PROBLEMOWY – STRES SZKOLNY

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Przeciwdziałanie skutkom sytuacji stresogennych.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Praca z młodzieżą:</u> - pogadanki w klasach programowo najwyższych na temat radzenia sobie ze stresem przedegzaminacyjnym; - ćwiczenia relaksacyjne; - tworzenie grup wsparcia (w miarę potrzeb); - opieka pedagoga szkolnego. • <u>Współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami klas:</u> - grupa wsparcia dla wychowawców: przekazanie wiedzy i materiałów pomocniczych na temat przyczyn i skutków stresu szkolnego młodzieży oraz metod zaradczych; - organizowanie pomocy poradni PPP 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego; • Prezentowanie odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i kolegów. • Umiejętność rozwiązywania konkretnych problemów. 	Uczniowie	Wychowawcy klas, pedagog szkolny.	Przed egzaminami. Cały rok.

OBSZAR PROBLEMOWY – ZABURZENIA ZDROWIA

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Przeciwdziałanie anoreksji i bulimii	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami klas:</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie mechanizmu zachorowania na anoreksję lub bulimię. 	Uczniowie.	Wychowawca, pielęgniarka, opiekun zespołu ds.	Zgodnie z planem pedagoga

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

	<p>- diagnoza środowiska szkolnego pod kątem zaburzeń odżywiania.</p> <p>• <u>Współpraca pedagoga szkolnego z pielęgniarką szkolną:</u></p> <p>- prelekcja na temat prawidłowego odżywiania się, filmy o tematyce prozdrowotnej, spotkanie ze specjalistą;</p>			oświaty zdrowotnej.	szkolnego i oświaty zdrowotnej.
2. Promowanie zdrowego stylu życia	<p>• <u>Praca z młodzieżą:</u></p> <p>- organizowanie konkursów; akcji plakatowych;</p> <p>- dyskusje;</p> <p>- sportowe zajęcia pozalekcyjne;</p> <p>- akcje krwiodawstwa;</p>	• Uczeń zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia		Wychowawca pielęgniarka, opiekun zespołu ds. oświaty zdrowotnej, opiekun PCK.	Zgodnie z planem zespołu ds. oświaty zdrowotnej i PCK.

IV. Ewaluacja programu profilaktyki

Przebieg pracy profilaktycznej i jej efekty należy poddawać systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów i innych obserwatorów posłużą dalszemu doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można się spodziewać, gdy ewaluacji programu dokonywana będzie na podstawie systematycznych obserwacji procesu profilaktycznego.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów;
- obserwacja postępów w nauce i zachowaniu;
- udział uczniów w konkursach i osiągnięcia przez nich wyniki;
- frekwencja na zajęciach szkolnych;
- udział w zajęciach pozalekcyjnych;
- ocena samopoczucia ucznia w szkole;
- ocena pracy profilaktycznej;

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta;
- obserwacja;

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. *TADEUSZA KOŚCIUSZKI*
W KAMIENSKU

- analiza dokumentacji szkolnej;
- rozmowa;
- wywiad;

Program profilaktyki został zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 2014r. we współpracy z Radą Pedagogiczną (pozytywna opinia Rady Rodziców z dnia 2014r., pozytywna opinia Samorządu Uczniowskiego z dnia 2014r.).